

[Kai Moltke.]

amerikanske og andre udenlandske invasionshære? De har anrettet ulykker nok i Vietnam. Var det i øvrigt ikke også på tide, at Danmarks regering klart over for USA protesterede og advarede mod de nyeste amerikanske trusler om en eventuel militær invasion i Nordvietnam, en kim til krigs-udvidelse med de farligste verdenspolitiske konsekvenser langt ud over Vietnams grænser?

Når der tales om bistand til u-landene, kommer også samhandelen med u-landene på rimelige betingelser ind i billedet. Vil man bryde det amerikanske formynderskab, der f. eks. har præget samhandelen med republikken Cuba, som har vist stor interesse for danske varer? Først afvisning af en eksportkredit til indkøb af 6 køleskibe fra de danske værfter; samme negative holdning over for cubanske følere om leverancer af mejerimaskiner og -inventar; og nu sidst afvisning af eksportkredit for indkøb af danske rejsetrawlere. Var praktisk dansk u-landsindsats ikke på sin plads her i gensidig interesse? Eller er det fortsat USA, der indvirker med pression vedrørende retningen for dansk u-landshjælp og samhandel med visse stater? Skal vi her fortsat bøje os for global amerikansk NATO-strategi og for den stille blokade af Cuba trods selv visse FN-projekter på stedet?

Endelig markedsproblemerne i Europa. Betyder det noget i retning af en kursændring fra statsminister Hilmar Baunsgaards og hans partis side, når der nu tales om tilslutning til et europæisk marked omfattende EEC, Storbritannien og de EFTA-lande, der ønsker det, herunder i første række de skandinaviske lande? Regeringen ved jo godt, at hverken Sverige eller Finland ønsker et europæisk marked med Romtraktaten som grundlag. Betyder nævnte tvetydige formulering, at man eventuelt er villig til at acceptere Nordens deling for at lette en i øjeblikket usandsynlig adgang til fællesmarkedet? Her var en afklaring af målsætningen påkrævet.

På samme måde savner man i regeringens program enhver aktiv interesse for fortsat at udvide handelen med og finde nye markeder i Sovjetunionen og det østlige Europa efter de sidste års løfterige vækst i samarbejdet med denne økonomisk betydningsfulde re-

gion af Europa. Det må dog vist være en for-glemmelse i regeringserklæringen, der bør korrigeres i praksis og i supplerende erklæring. Eller ligger der her en ny tendens til mere ensidig vestlig orientering? For os venstresocialister hører også Sovjetunionen og østlandene med i en større europæisk handelssammenhæng, og mon der ikke på længere sigt skulle findes et voksende og varigt marked for danske landbrugsvarer i DDR, hvis de politiske forbindelser normaliseredes? Både her og i Tjsekoslovakiet står man jo på længere sigt over for områder, der ikke har naturforhold, som betinger selvforsyning, når det drejer sig om landbrugsvarer og levnedsmidler. Hvorfor så lade sig lamme af bånd til et land, der ikke selv overholder sine aftaler om at aftage landbrugsvarer, og som selv driver en omfattende interzonehandel med DDR? Nye initiativer på tværs af forældede politiske doktriner og hensyn ville være på deres plads, ikke mindst i dansk landbrugs interesse.

Mens jeg er ved de udenrigske og militærpolitiske problemer, kunne jeg ønske at fordybe mig i noget, der ser ud som et fremskridt i regeringserklæringen, og som måske kan være et fremskridt. Det får vi se. Et tilsyneladende lyspunkt er, at man inden for forsvarsforligets rammer erklærer sig besluttet på i det kommende finansår at søge de i enhver retning uproduktive og belastende udgifter til militæret beskåret med 125-150 mill. kr., hvor den afgående socialdemokratiske regering kun regnede med mulige reduktioner på maksimalt en tredjedel af nævnte beløb, altså ca. 50 mill. kr. Man henviste til, at forsvarsforligets ramme ellers ville blive sprængt, og det skal de tre partier altså nu til at forhandle med den fjerde partner i forsvarsforliget om.

Men er denne bebudede nedskæring på militærbudgettet andet og mere end en nedskåret fjer i de radikales hat? Er det første års bebudede nedskæringer et flygtigt engangsfænomen eller et led i en flerårig spareplan? Man har fået den mistanke, at nævnte projekt ingen varig spareplan repræsenterer på dette punkt, og at militærundergifterne i de nærmest følgende år igen vil vokse i betydelig grad. Derfor var det både rart og oplysende at få at vide: betyder denne foreløbige nedskæring kun, at visse nyanskaffelser af militært materiel udskydes til det føl-